

Lägesbild

Samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm

Skärholmens stadsdel, Lokalpolisområde Skärholmen,
Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

Innehåll

Lägesbild	3
Sammanfattning lokal lägesbild.....	3
Inledning	4
Syfte	4
Källor	4
Beskrivning av stadsdelsområdet	4
Boende.....	5
Utbildning och arbete	5
Ekonomi	8
Hälsa	9
Anmälningssstatistik socialtjänsten.....	9
Geografiskt ansvarsområde	13
Befolkningsfakta	14
Beskrivning av lokalpolisområdet.....	14
Geografiskt ansvarsområde.....	15
Medborgarlöften.....	15
Beskrivning av brottsligheten.....	16
Bredäng.....	16
Sätra	17
Skärholmen	17
Vårberg	17
Brottsområden	17
Våld i offentlig miljö	18
.....	18
Narkotikabrottsligheten	19
Inbrott i bostad (ej fritidshus).....	22
.....	22
Bedrägeribrott mot äldre/ funktionsnedsatta.....	24
Personrån	26
.....	26
Brott i nära relation	27

.....	27
Beskrivning av tryggheten.....	29
Polisens trygghetsmätning.....	29
Stockholms stads medborgarundersökning.....	30
Stockholmsenkäten.....	31
NKI (Nöjd kundindex) i Skärholmens stadsdelsförvaltning.....	32
Trygga trappan.....	33
Prioriterade samverkansområden.....	35
Lokalt prioriterade samverkansområden.....	36
Stadsövergripande prioriterade samverkansområden.....	38
Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.....	42
Begreppsdefinitioner.....	44

Lägesbild

Sammanfattning lokal lägesbild

Lägesbilden berör Skärholmens stadsdelsnämndsområde: Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. I framtagandet av lägesbilden har alla stadsövergripande prioriterade samverkansområden beaktats. Utifrån lägesbilden görs bedömningen att unga i risk för kriminalitet samt riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden behöver lyftas som lokala prioriteringar i lägesbilden.

I stadsdelsområdet verkar ett flertal kriminella nätverk och narkotikaförsäljning sker öppet på flera platser. Det finns problematik med våldsbrottslighet, bland annat i relation till grupperingar av ungdomar och unga vuxna i centrummiljöerna. Andra utmaningar är stöldbrottslighet från butiker och näringsverksamheter i de olika centrumen.

Den kriminaliserande process som sker i de områden som av polisen definierats som utsatta är viktig att ta på stort allvar. Inom Skärholmens stadsdelsområde är det Bredäng och Vårberg som omfattas, men försäljning av narkotika sker öppet även i centrummiljöerna i Sättra och Skärholmen. Tystnadskultur, otillåten påverkan och våldsbrott utvecklas och rekrytering av barn och unga till kriminalitet är särskilt oroande.

Enligt trygghetsmätningar är invånare i Skärholmen som tycker att sin stadsdel är trygg att bo i lägre än jämfört med för staden totalt. I 2022 års mätningar som exempelvis Stadens medborgarundersökning och NKI (nöjd kundindex) kan vi se att tryggheten i vissa avseenden ökar något.

Sammantaget gör lokalpolisområde Skärholmen samt Skärholmens stadsdelsförvaltning bedömningen att två prioriterade områden behöver lyftas lokalt i samverkan:

- Unga i risk för kriminalitet
- Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden

Polisen och förvaltningen kommer att lägga fortsatt fokus på arbetet med narkotika, men det arbetet är inte en egen prioritering utan kommer att vävas in i de två lokalt prioriterade områdena.

Inledning

Stockholms stad och polismyndigheten region Stockholm tecknade den 4 november 2019 en övergripande samverkansöverenskommelse som gäller tillsvidare. Denna ligger till grund för lokala samverkansöverenskommelser mellan Stockholms stads förvaltningar och bolag samt lokalpolisområdena.

I mars 2020 skrevs en lokal samverkansöverenskommelse för Skärholmens stadsdelsområde med lokalpolisområde Skärholmen, Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret. Denna rapport är en revidering av den lokala lägesbilden.

Syfte

Lägesbilden syftar till att tydliggöra lokala kopplingar till de lokala prioriterade samverkansområdena samt de stadsövergripande prioriterade samverkansområdena. Lägesbilden inkluderar vilka problemområden som kräver gemensamma åtgärder/insatser utöver linjeverksamheten. Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma bild och skrivs med anställda i respektive verksamhet som målgrupp.

Källor

- SWECO/ Områdesfakta Stockholms stad
- Stadens trygghetsmätning 2014 – 2020
- Stadens medborgarundersökning 2022
- Stockholmsenkäten 2020 – 2022
- Stockholms stads Socialtjänstrapport 2021
- Stockholms stads grundskoleundersökning 2022
- Brottsstatistik lokalpolisområdet 2019 - 2022
- Polisens trygghetsmätning 2021
- Hobit 2
- Storm
- Nöjd kund index (NKI) 2022
- Region Stockholm

Beskrivning av stadsdelsområdet

Det bor ca 37 000 invånare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Fördelningen mellan män och kvinnor är jämn. Nästan en tredjedel av invånarna är mellan 0-20 år. Folkmängden i Skärholmens stadsdelsnämnd beräknas öka med nära 30 procent fram till utgången av år 2031 till följd av stor nybyggnation (Statistik om Stockholm. Befolkningsprognos 2022). Mest ökar andelen barn i åldern 1-5 år men även barn i skolåldern förväntas bli fler.

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 4 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

Skärholmen är ett multikulturellt område. Andelen invånare som antingen är första eller andra generationens invandrare är 72 procent. De flesta har sitt ursprung i Asien.

Boende

Den vanligaste boendeformen är flerfamiljshus och majoriteten av lägenheterna är hyresrätter (Stockholms stad. Områdesfakta 2022). Ungefär 40 procent av hyreslägenheterna ägs av kommunala bostadsföretag och 60 procent ägs av privata fastighetsägare.

Utbildning och arbete

Andel förvärvsarbetande i åldern 20-64 år är 67 procent, jämfört med 78 procent för staden totalt (Stockholms stad. Områdesfakta 2022). 6,4 procent är öppet arbetslösa, jämfört med 3,4 procent för staden totalt.

Andel med eftergymnasial utbildning är 40 procent, jämfört med 61 procent för staden totalt.

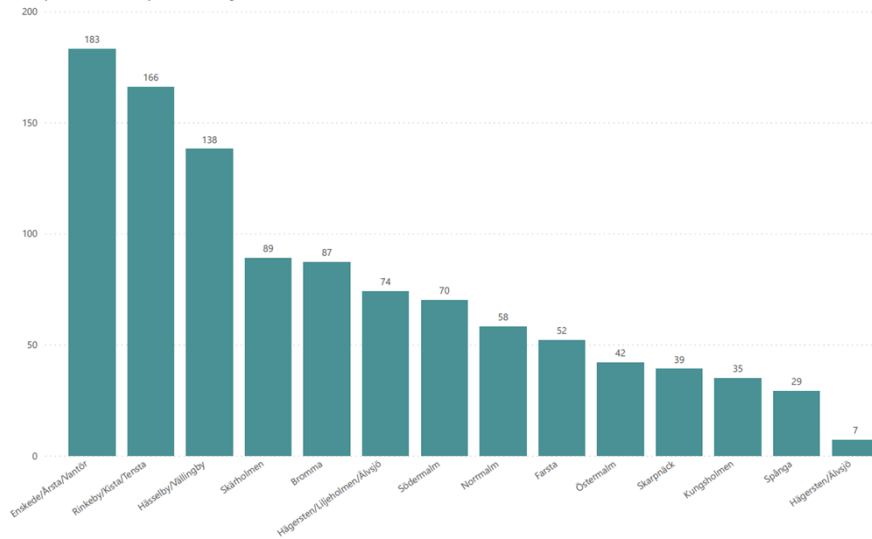
I stadsdelsnämndsområdets förskolor är fördelningen av inskrivna barn cirka två tredjedelar i kommunal förskola och en tredjedel i fristående förskola eller annan pedagogisk verksamhet. I december 2021 är 89,3 procent av barnen i stadsdelsnämndsområdet (2-5 år) inskrivna i förskoleverksamhet

Av de elever i årskurserna F-9 som bor i Skärholmen går 67 procent i skolor i kommunal regi, övriga 33 procent går i fristående skolors regi. 13 procent av de elever som valt att gå i en kommunal skola har valt en skola utanför Skärholmen .

Andel elever som har valt att gå i fristående skolors regi varierar inom stadsdelsområdet. I Bredäng går 22 procent av områdets elever i fristående skola jämfört med Sättra där 24 procent av områdets elever har valt en fristående skola. I Vårberg går 42 procent av eleverna i friskola.

Skärholmen är en av de stadsdelar som har tagit emot flest nyanlända elever. Under perioden januari-september 2022 har 89 nyanlända elever placerats på kommunala skolor i Skärholmen. Sätterskolan och Lillholmsskolan är de skolor som tagit emot flest nyanlända elever.

Antal placerade elever per stadsdel (grundskola)

Kunskapsresultat

Resultaten för eleverna som gick ut årskurs 9 kommunal skola varierar i stadsdelen. Samtliga skolor har höjt sina resultat jämfört med 2021 och tre av fyra skolor presterar högre än vad som är förväntat utifrån de socioekonomiska förutsättningarna. I årskurs 9 har pojkar något högre resultat jämfört med flickor på tre av fyra skolor. Resultaten för eleverna i årskurs 6 är mer jämna för de kommunala skolorna i stadsdelen, samtliga resultat ligger dock under genomsnittet för staden. På två av fem skolor har flickor bättre resultat jämfört med pojkar.

Resultat åk 9:

Meritvärde			Behörighet			Alla E		
2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
220,5	227,3	232,3	80,0%	81,3%	84,4%	63,7%	63,8%	70,5%
staden		248,8			87,9%			80,1%

Tabell 1. Resultat årskurs 9, inkl nyanlända, åren 2020-2022 för kommunala skolor i Skärholmen (för behörighet till yrkesprogram krävs minst godkänt i matematik, engelska och svenska/svenska som andraspråk samt i ytterligare fem ämnen).

Resultat åk 6:

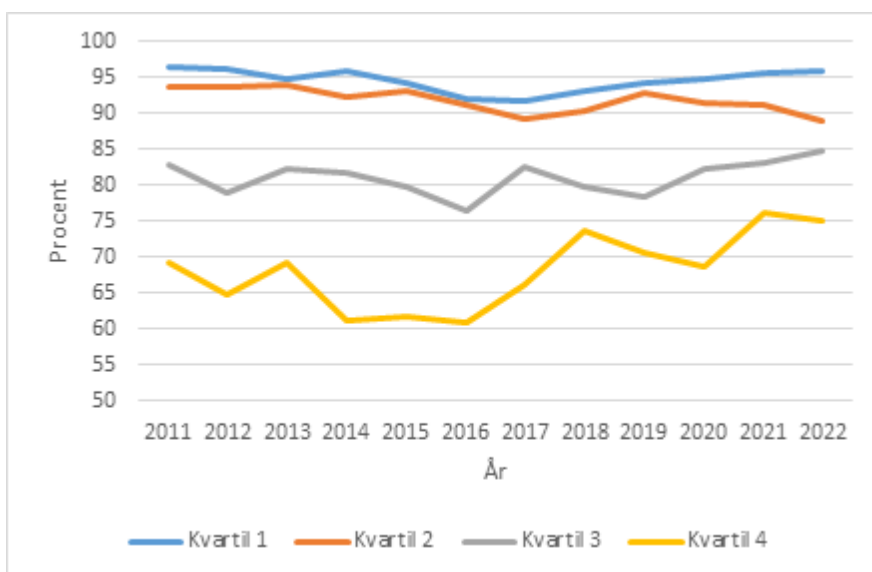
Meritvärde			Behörighet			Alla E		
2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
208,8	199,6	198,5	50,8%	46,4%	42,4%	68,8%	68,7%	70,0%
Staden		229			85,7%			75,8%

Tabell 2. Resultat årskurs 6, inkl nyanlända, åren 2020-2022 för kommunala skolor i Skärholmen (för behörighet till yrkesprogram krävs minst godkänt i matematik, engelska och svenska/svenska som andraspråk samt i ytterligare fem ämnen).

Ett lågt socioekonomiskt index på en skola innebär att skolan generellt sett har gynnsamma förutsättningar för ett bra resultat och ett högt index signalerar att skolan har mer ogynnsamma förutsättningar. Ett index på 100 är genomsnittet för Stockholms stad. I indexet ingår om eleven invandrat till Sverige och i så fall invandringsår, vårdnadshavarnas utbildningsnivå, om vårdnadshavare uppstår ekonomiskt bistånd, och boende- och familjesituation (i vilken utsträckning eleven bor med vårdnadshavare), samt de två strukturella variablerna vilket område eleven bor i och var skolan är belägen. Indexet är beräknat utifrån en statistisk modell med variabler som påverkar elevers skolprestationer. Skolor i kvartil 1 har den mest gynnsamma socioekonomiska bakgrunden för goda kunskapsresultat och skolor i kvartil 4 den mest ogynnsamma.

Skolenhet	Socioekonomiskt index 2022	Kvartil
Bredängsskolan	266	4
Lillholmsskolan	308	4
Slättgårdsskolan	188	4
Sätraskolan	204	4
Söderholmsskolan	219	4

Tabell 3. Socioekonomiskt index per skola i Skärholmen 2022-2023

Tabell 4: Andel behöriga till yrkesprogram (%), årskurs 9, inkl nyanlända, 2011 – 2022 efter skolornas socioekonomiska index, kvartilsuppdelat Stockholms stads kommunala skolor.

Trygghet i skolan

Eleverna i årskurserna 2, 5 och 8 för de kommunala skolorna känner sig generellt trygga när de är i skolan, resultaten visar dock på en försämring jämfört med 2021 förutom

avseende årskurs 2 som har höjt resultat. Generellt sett känner sig pojkarna tryggare än flickorna men resultaten varierar från skola till skola liksom mellan årskurserna. Jämfört med staden i helhet väljer eleverna i Skärholmen oftare svarsalternativet varken/eller.

Åk 2

Åk 5

Åk 8

● Instämmer helt ● 4 ● 3 ● 2 ● Instämmer inte alls

Frånvaro

Utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen samverkar i det gemensamma projektet skolsociala stödteam, SST, som riktar sig till elever med problematisk skolfrånvaro i årskurserna 4-9.

Ekonomi

Medelinkomsterna i Skärholmen är lägre än medelnivån för staden. År 2020 var medelinkomsten i Skärholmen för åldersgruppen 20-64 år 290 000 kr, jämfört med 448 000 kr för Stockholm (Stockholms stad. Områdesfakta 2022). 4,3 procent (avser vuxna och barn) har mottagit ekonomiskt bistånd, jämfört med 2,3 procent för stadens genomsnitt totalt. 6,6 procent av barnen levde i hushåll som tagit emot ekonomiskt bistånd. Det är en minskning från föregående år och även en minskad skillnad gentemot genomsnittet i staden.

Hälsa

Skärholmens stadsdelsnämndsområde visar ett högre ohälsotal än andra stadsdelar i Stockholm. Ohälsotalet är det sammanlagda måttet på antalet sjukdagar som ersätts genom socialförsäkringen under ett år i relation till hela befolkningen i åldern 16-64 år. Ohälsotalet för Skärholmen är 21,6 procent, jämfört med 14,5 procent för Stockholms stad. (Stockholms stad. Områdesfakta 2022).

Att barns hälsa påverkas negativt av tobaksrök är väl känt. Sett över en tioårsperiod har den totala andelen barn 0-4 veckor gamla som utsatts för tobaksrök i hemmet minskat med knappt fyra procentenheter i Stockholms län. Samtidigt kvarstår stora skillnader mellan olika kommuner och stadsdelar. Under första levnadsmånaden var 16,8 procent av barnen i Skärholmen utsatta för tobaksrök i hemmet, jämfört med 0,2 procent av barnen på Östermalm (Region Stockholm. Årsrapport Barnhälsovård i Stockholms län 2021). Skillnaden kvarstod när barnen var 8 månader, i Skärholmen utsattes då 14,6 procent medan endast 0,1 procent utsattes för tobaksrök i hemmet på Östermalm.

Redan under barnets första år på BVC får föräldrarna information om hur barnens tänder ska skötas med tandborstning och rätt kost. Tandhälsan för de minsta barnen i länet under 2021 var i genomsnitt god, men det finns skillnader mellan kommuner och stadsdelar. Andel barn med kariesskadade tänder vid tre års ålder var 7,8 procent i Skärholmen, jämfört med 0,2 procent på Kungsholmen.

Anmälningssstatistik socialtjänsten

Barn och unga

I tabellen nedan redovisas anmälningar och antal inledda utredningar i förhållande till antalet anmälningar, uppdelat på stadsdelsnämnd (Stockholms stad. Socialtjänstrapport 2021).

Tabell 3:2 Antal inkomna orosanmälningar och av dessa inledda utredningar enligt 11 kap. 1 § SoL, fördelat på kön, per stadsdelsnämnd år 2021

Stadsdelsnämnd	Antal invånare 0-20*	Antal inkomna anmälningar	Antal inledda eller kopplade utredningar**	Antal inledda utredningar***	Flickor*	Pojkar*
Rinkeby-Kista	13 734	3 344	2 043	886	844	1 199
Spånga-Tensta	11 288	2 381	1 414	579	584	830
Hässelby-Vällingby	20 244	4 010	2 630	1 310	1 181	1 449
Bromma	20 173	2 260	1 377	475	663	714
Kungsholmen	11 609	736	199	152	86	113
Norrmalm	12 987	1 230	711	329	331	380
Östermalm	13 776	1 195	677	253	298	379
Södermalm	23 419	2 915	1 352	442	680	672
Enskede-Årsta-Vantör	24 061	5 042	2 987	1 146	1 357	1 630
Skarpnäck	10 815	1 422	626	313	257	369
Farsta	14 419	3 641	2 244	707	1 039	1 205
Hägersten-Älvsjö	29 411	4 416	2 502	836	1 133	1 369
Skärholmen	9 427	2 939	2 156	773	1 020	1 136
Totalt i staden	215 542	35 531	20 918	8 201	9 473	11 445

Källa: Sociala System.

*Avser medelbefolkningen i åldersgruppen under året.

**Inklusive kopplade utredningar (det vill säga när en anmälan inkommer då en utredning redan är inledd, anmälan kopplas då till den befintliga utredningen).

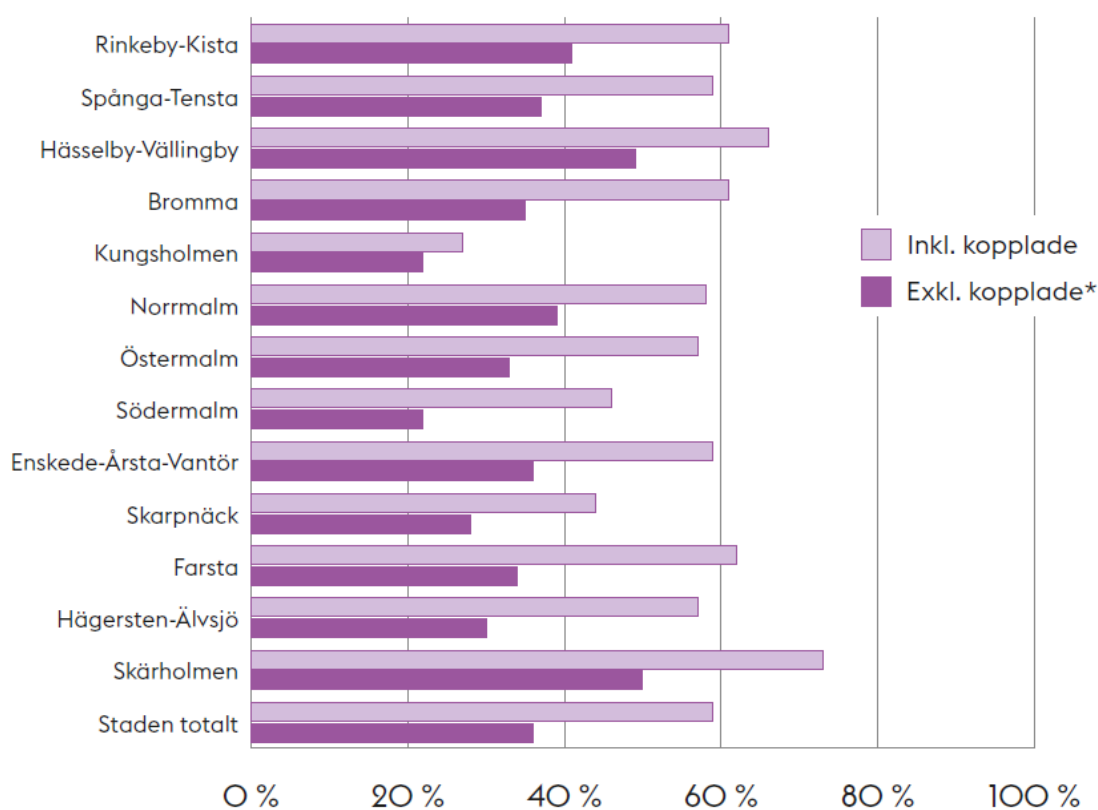
***Exklusive kopplade utredningar (det vill säga antal inledda utredningar vid anmälan i ärenden som inte redan är aktuella för utredning).

Av tabellen framgår antalet anmälningar som hanterats inom ramen för en utredning, antingen genom att en utredning inleddes eller att en anmälan har kopplats till en redan pågående utredning avseende barnet som anmälan gällde. Tabellen visar också antalet inledda utredningar i ärenden där det inte fanns en redan pågående utredning. I spalten för ”Antal inledda utredningar” har anmälningar som kopplats till en redan pågående utredning räknats bort.

I Skärholmens stadsdelsnämnd innebär det att när de kopplade utredningarna exkluderats ledde 51 procent av de inkomna anmälningarna i ärenden som inte redan var aktuella till en utredning under 2021. Skärholmens stadsdelsnämnd har, i jämförelse med genomsnittet i staden, ett stort antal anmälningar i förhållande till befolkningens mängd. Andelen inledda utredningar är högre i Skärholmen än i någon annan stadsdel i Stockholm.

Figuren nedan visar andel inledda utredningar uppdelat på stadsdelsnämnd.

Figur 3:1 Andel inledda utredningar 2021

Källa: Sociala System.

*Exklusive kopplade utredningar (det vill säga andel inledda utredningar vid anmälan i ärenden som inte redan är aktuella för utredning).

Tabellen nedan visar andel unika barn som aktualiserades för utredning efter inkommen anmälan, i relation till befolkningen i respektive åldersgrupp per stadsdelsnämnd 2021.

Tabell 3:3 Andel unika barn som aktualiserades för utredning efter inkommen anmälan, i relation till befolkningen i respektive åldersgrupp per stadsdelsnämnd 2021

Stadsdelsnämnd	0-5 år (%)	6-12 år (%)	13-14 år (%)	15-17 år (%)	18-20 år (%)	Samtliga (%)
Rinkeby-Kista	6	9	6	14	3	8
Spånga-Tensta	6	7	6	10	2	6
Hässelby-Vällingby	7	9	6	10	2	7
Bromma	2	4	3	5	1	3
Kungsholmen	1	2	1	2	0	1
Norrmalm	2	4	3	5	1	3
Östermalm	2	3	3	3	1	2
Södermalm	2	3	3	4	1	2
Enskede-Årsta-Vantör	5	7	4	8	1	6
Skarpnäck	2	4	3	7	2	3
Farsta	4	7	6	10	1	6
Hägersten-Älvsjö	2	4	3	6	2	3
Skärholmen	9	11	10	14	2	10
Totalt i staden	3	6	4	7	1	4

Källa: Sociala System.

Denna tabell avser barnens ålder vid årets slut och inte ålder vid tidpunkten när den inkommande informationen inkom. Tabellen avser andel unika barn.

Tabellen visar att under 2021 ledde anmälningar avseende 10 procent av alla barn i Skärholmen till utredning. Motsvarande siffra för Kungsholmen var 1 procent.

Våld i nära relation

Antalet personer som är utsatta för våld och kända av socialtjänsten har totalt sett minskat mellan 2020 och 2021 (Stockholms stad. Socialtjänstrappport 2021). Antalet personer utsatta för våld i nära relation i Skärholmen är 183 personer år 2021 vilket är en minskning från 2020 då det var 224 personer. En orsak till minskningen skulle kunna vara pandemin men det är inte säkerställt.

Antalet orosanmälningar med anledning av våld inom familjen/närstående har totalt i staden ökat med 13 procent från år 2020 till 2021. Skärholmen rapporterar en minskning från 273 stycken 2020 till 267 stycken 2021. Antalet orosanmälningar med anledning av hedersproblematik har däremot ökat något från 13 stycken 2020 till 15 stycken 2021.

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 12 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

Det är svårt att göra en tolkning av orsaker till ökning och minskning då det till viss del kan handla om hur ärenden registreras.

Missbruk och beroende

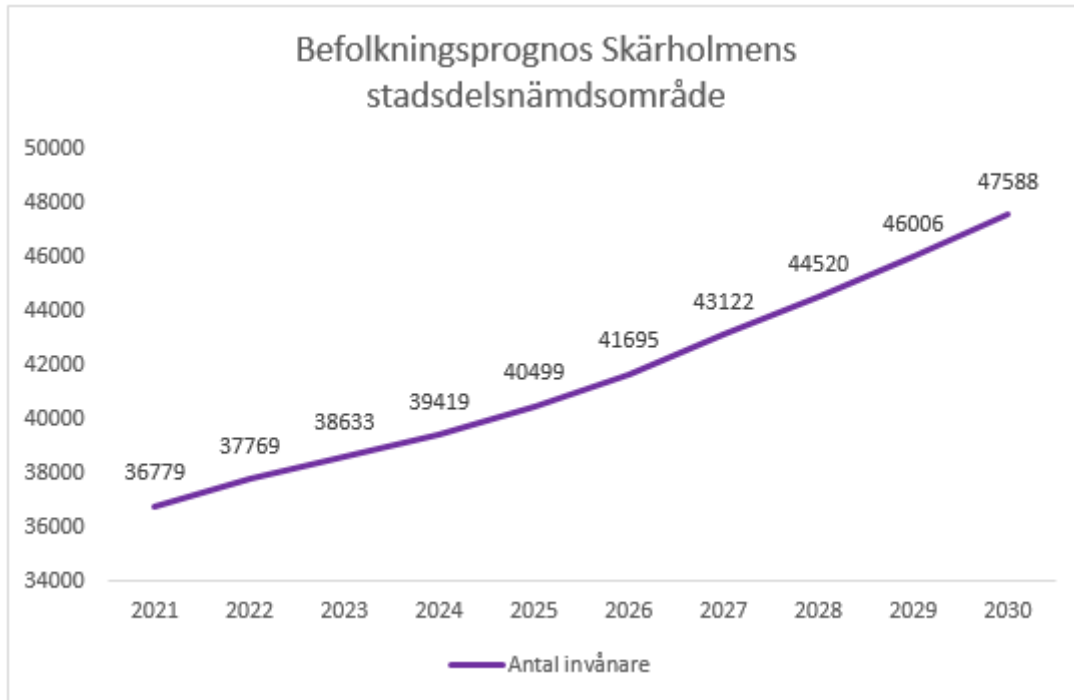
Andel inrapporterade personer med missbruksproblem aktuella för ansökan, utredning eller biståndsbedömd insats i Skärholmens stadsdelsnämndsområde ligger i linje med genomsnittet för stadens socialtjänst som helhet (Stockholms stad. Socialtjänstrapport 2021). Antalet unika personer aktuella för utredning eller insats i Skärholmen är 253 personer 2021 vilket är i stort sett samma som 2020.

Geografiskt ansvarsområde

I Skärholmens stadsdelsnämndsområde ingår de fyra stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg.

Befolkningsfakta

Det bor ca 37 000 invånare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde (Sweco 2021). Fördelningen mellan män och kvinnor är jämn. Nästan en tredjedel av invånarna är mellan 0-20 år.

De kommande nio åren förväntas befolkningsmängden öka med cirka 11 000 invånare.

Skärholmen är ett multikulturellt område. Andelen invånare som antingen är första eller andra generationens invandrare är 71 %, majoriteten kommer från Asien.

Grupperna yngre äldre (65-79 år) och äldre äldre (80+ år) prognostiseras att öka under närmaste tre-årsperioden. Framförallt gruppen yngre äldre förväntas öka i en snabb takt och denna grupp har en högre grad av fysisk ohälsa jämfört med snittet i staden. Antalet äldre kvinnor och män med behov av stöd både vad gäller missbruk och för sin psykiska ohälsa ökar.

Beskrivning av lokalpolisområdet

Karta över stadsdelsområde Skärholmen och delar av stadsdelsområde Hägersten-Älvsjö som ingår i polisområdet Skärholmen. Stadsdelen Hägersten-Älvsjö var tidigare Hägersten-Liljeholmen men slogs ihop med Älvsjö våren 2020. Delen Älvsjö ansvarar lokalpolisen Globen för.

Geografiskt ansvarsområde

Lokalpolisområdena tar för sin verksamhet ensidigt fram lokala lägesbilder om brott och otrygghet. Lägesbilden läggs samman med lägesbilderna från stadsdelsförvaltningen och andra samverkansparter som t.ex. utbildningsförvaltningen, Skärholmens fastighetsägare för en gemensam analys av de aktuella problemen i området.

Medborgarlöften

De nuvarande medborgarlöften som redovisas nedan har ensidigt tagits fram av lokalpolisen, dessa kommer att ersättas av medborgarlöften som är framtagna i samverkan med stadsdelsförvaltningen. Revideringen pågår och bedöms vara klar december 2022.

De nuvarande medborgarlöften är:

- Att aktivt arbeta för ökad trygghet i Liljeholmen genom att förbygga och ingripa mot brottslighet och ordningsstörningar i området.
- Att aktivt arbeta för ökad trygghet i Vårberg och Sättra genom att förbygga och ingripa mot brottslighet och ordningsstörningar i området. För att säkerställa kontinuiteten i arbetet kommer särskilt utsedda poliser att jobba i området.

- Att genom samverkanshelg arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande i kollektivtrafiken, centrumanläggningar och krogmiljöer under fredag- och lördagskvällar. Samverkanshelg kommer utföras under minst 30 helger 2022.

Beskrivning av brottsligheten

Polisens nationella operativa avdelning (NOA) bedömde hösten 2022 fortsatt Vårberg och Bredäng som utsatta områden.

I stadsdelsområdet verkar ett flertal kriminella nätverk och narkotikaförsäljning sker på flera olika platser. Lokalpolisområdet och stadsdelsförvaltningen har bedömt att det finns fyra öppna drogsccener i stadsdelsnämndsområdet, vid centrumanläggningarna i de fyra stadsdelarna. Tystnadskultur och otillåten påverkan kan kopplas till detta. Försäljning av droger och häng av unga och unga vuxna sker även i källare och trapphus i fastigheter nära centrumområdena och hanteringen av narkotika i området bedöms som omfattande. I de medborgardialoger som genomförts upplever boende i området de öppna narkotikascenerna i centrummiljöerna samt nyrekryteringen som de största problemen i området.

Det finns utmaningar med stöldbrottslighet från butiker och näringsverksamheter, i huvudsak kopplat till de olika centrumen. Skärholmens centrum är störst och därför sker det största antalet butiksstölder där.

En annan problematik gäller våldsbrottslighet och narkotikabrottslighet i centrummiljöerna, detta i relation till grupperingar av ungdomar och unga vuxna samt organiserad brottslighet och kriminella nätverk. Våldsbrottsligheten har en koppling till tunnelbane- och busstrafikhållplatserna samt till olika restaurang- och nöjesetablissemang i centrumanläggningarna.

Det sker även olika typer av brott på och i nära anslutning till stadsdelsområdets olika skolor. Se nedan utmaningar specifika för respektive stadsdelsområde.

Bredäng

Utsatt område, öppen narkotikaförsäljning, ungdomsgäng, trapphushäng i fastigheter, påverkan på näringsidkare, lokalt baserat kriminellt nätverk.

Sätra

Öppen narkotikaförsäljning, ungdomsgäng, trapphushäng i fastigheter, otillåten påverkan på näringsidkare, klotter och skadegörelse.

Skärholmen

Öppen narkotikaförsäljning, ungdomsgång, trapphushäng i fastigheter, påverkan på näringsidkare, butiksstölder, våld i offentlig miljö.

Vårberg

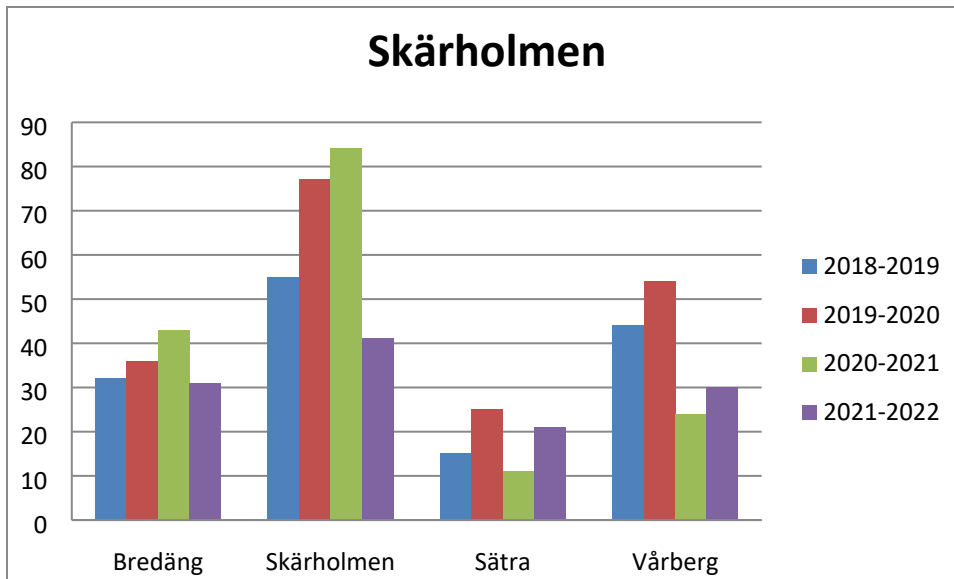
Öppen narkotikaförsäljning, ungdomsgång, trapphushäng i fastigheter, påverkan på näringsidkare, våld i offentlig miljö, närvaro av ett annat kriminellt nätverk.

Brottsområden

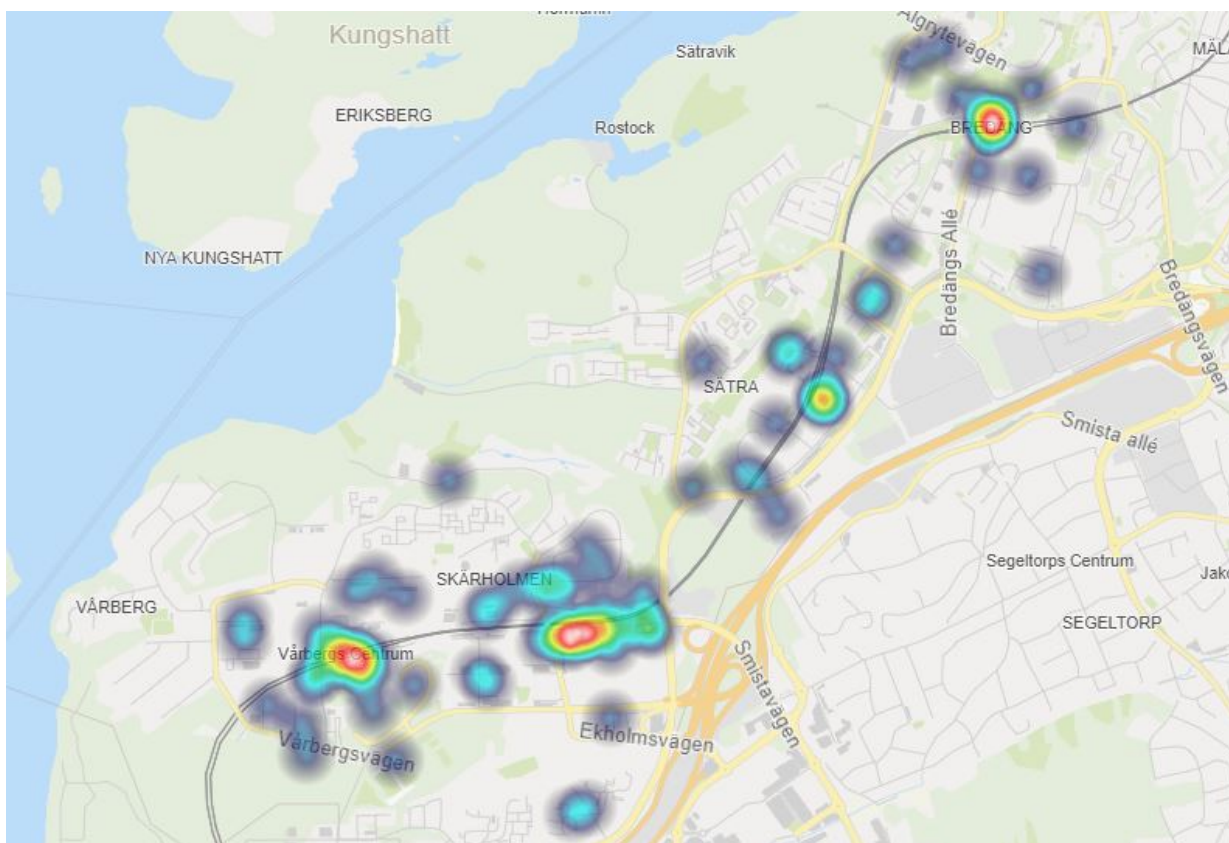
Samtliga brott: Antal anmälda brott i Skärholmen. Redovisat per månad (grön linje) samt genomsnitt för vardera år (rosa linje)

Våld i offentlig miljö

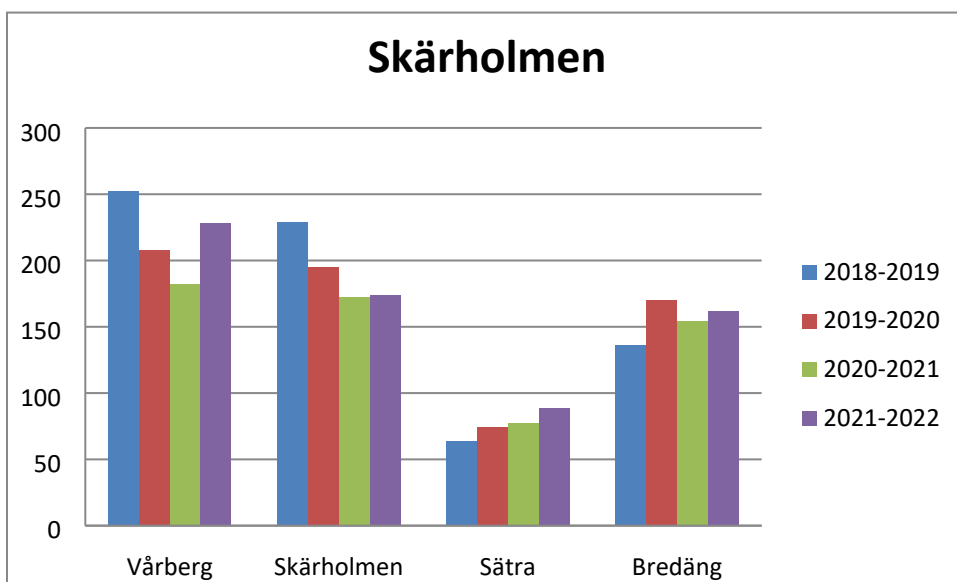

Våld i offentlig miljö är ett brott som mest sker sena kvällar och under helger. Målsägande är i de flesta av fallen en vuxen man som blir utsatt av en obekant gärningsman. I Skärholmen syns en stor minskning senaste året, även Bredäng har en minskning. Tyvärr en viss ökning i stadsdelarna Sättra och Vårberg, 2021-2022.

Heatmap över våld i offentlig miljö, 2022.

Narkotikabrottsligheten

Eftersom narkotikabrott är en brottskategori som saknar målsägande uppdragsgivare i de flesta fall genom polisiär närvaro eller genom tips till polisen. Det

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

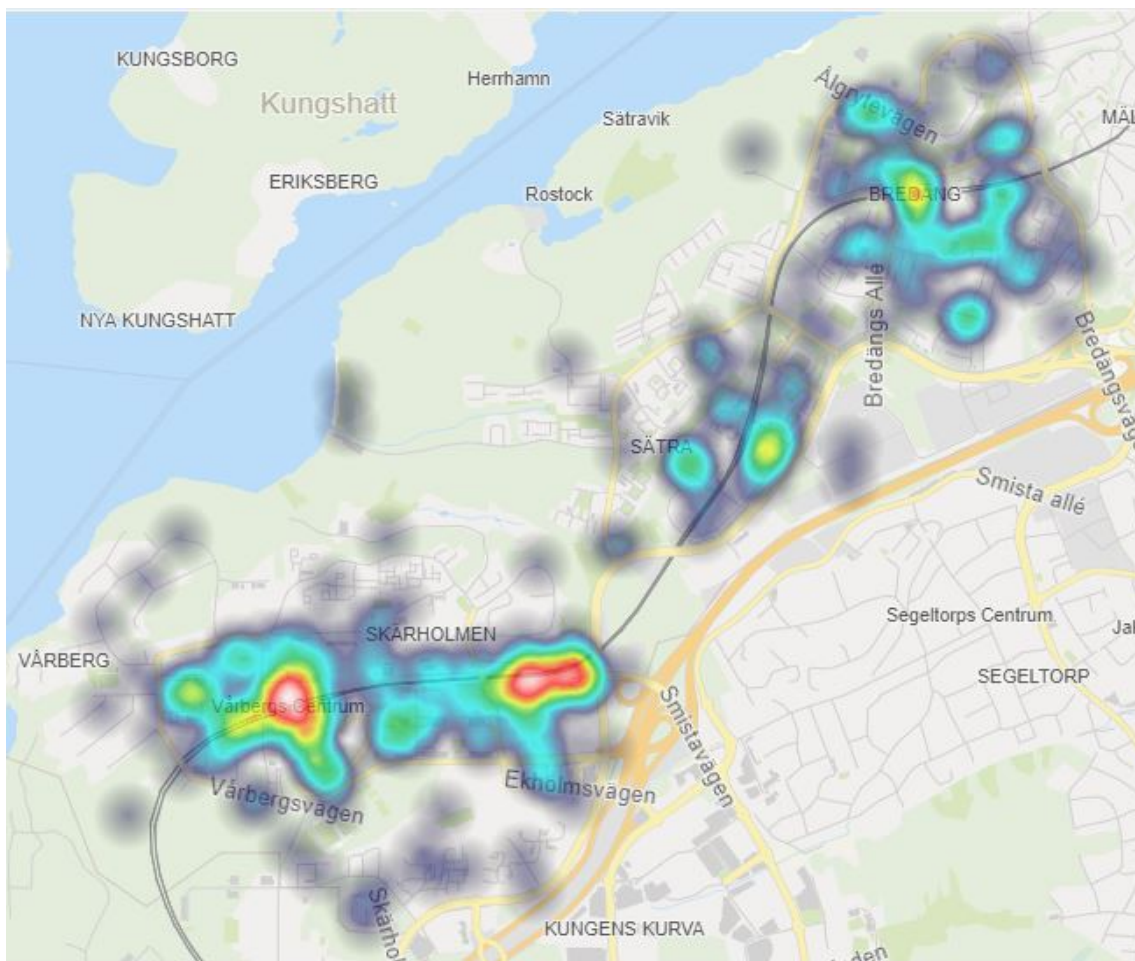
Sid 19 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

betyder att en ökad mängd av anmälda narkotikabrott på en specifik plats ofta är resultatet av polisnärvaro och polisiära ingripanden. Statistiken kan däremot visa hur polisen valt att lägga sina resurser, vilket ofta är baserat på iakttagelser från allmänhet eller andra former av underrättelser. På så vis ger statistiken en viss bild av hur narkotikabrottsligheten är utbredd, även om mörkertalet är stort. Under 2019 hade Polisen en narkotikainsats i Vårberg, Euphoria. Utfallet av insatsen innebar att flertalet tongivande personer inom narkotika i Vårberg blev frihetsberövade under 2019-2020. Man kan se på stapeln att det var en minskning i antalet brott gällande narkotika i Vårberg under 2019-2020, insatsen kan ha haft en bidragande effekt till detta, vilket den även hade fortsatt under 2020-2021. Både under hösten 2020 och under stora delar av 2021 hade lokalpolisområdet ett särskilt fokus på Bredäng och Sättra av flera olika anledningar, vilket också kan vara orsaken till att det skedde en liten ökning av rapporterade narkotikabrott i dessa områden. Fortsatt aktivt arbete i områdena 2022 och siffrorna ligger på en hög nivå.

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 20 av 45

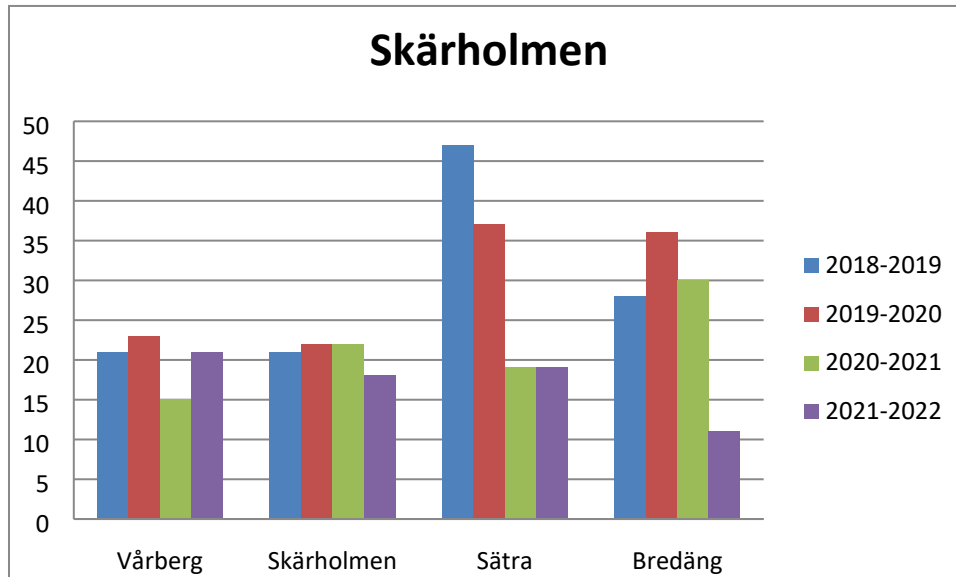
Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

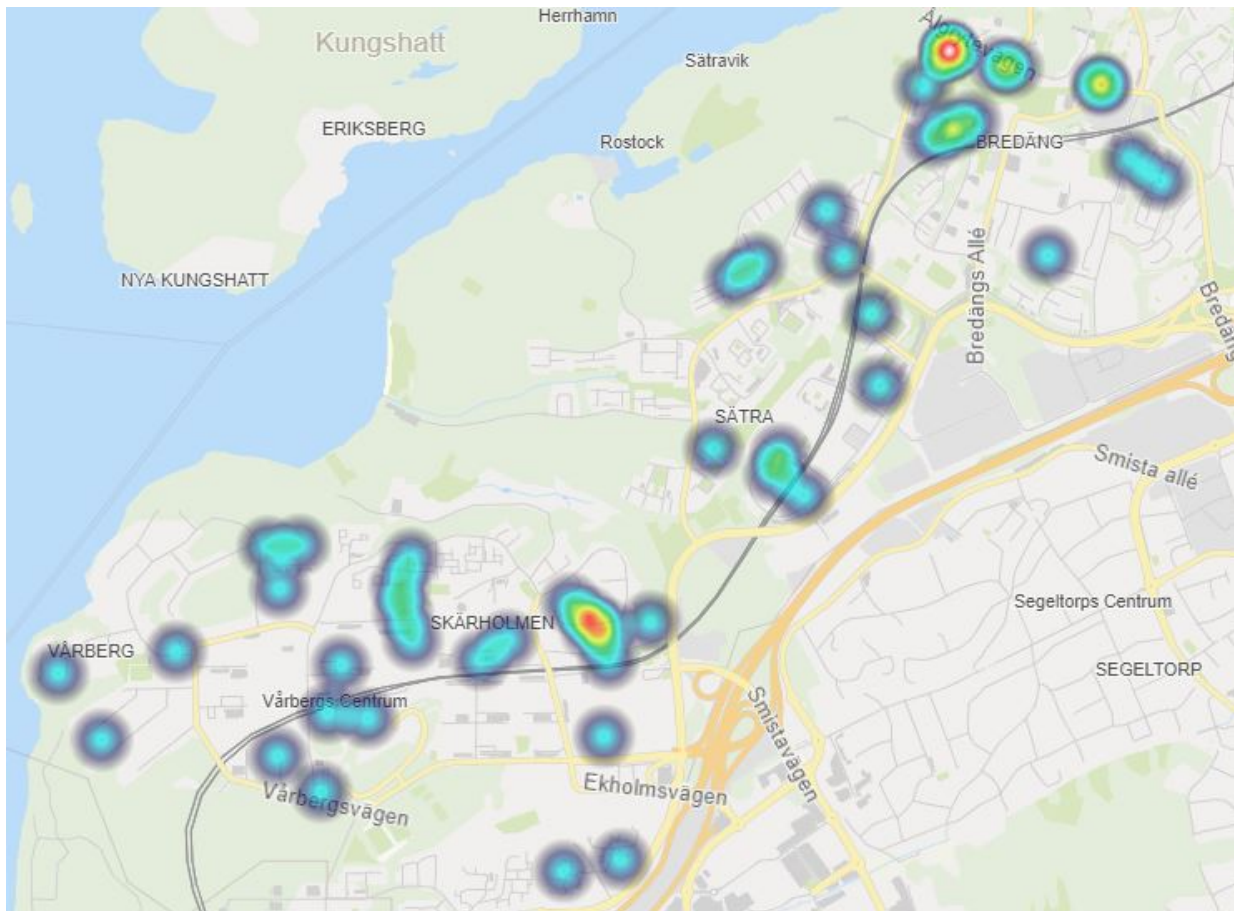
Heatmap över narkotikabrottsligheten, 2022.

Inbrott i bostad (ej fritidshus)

I hela stadsdelsområdet har andelen inbrott och inbrottsförsök minskat över tid. Inbrotten sker oftast under de mörka månaderna på året samt under semestertider. Under tidsperioden 2021-2022 ser vi en större minskning av inbrott i Bredäng, viss ökning i Vårberg, och i stort sett oförändrade siffror i Skärholmen och Sättra.

Genom att polisen hjälper till med att starta upp fler grannsamverkansföreningar ökar möjligheterna att förebygga brott och minska otryggheten i bostadsområden i vårt lokalpolisområde. Detta genom att de boende själva tar ett ansvar för att vaka över sina bostäder och vad som händer och sker i det egna närområdet. Föreningsverksamhet och samarbeten mellan medborgarna i bostadsområden har även lyfts fram som en faktor som kan stärka den kollektiva förmågan i det lokala området, vilket också är en viktig del i arbetet med grannsamverkansföreningar.

Heatmap över fullbordade samt försök till inbrott i villa samt lägenhet, 2022.

Bedrägeribrott mot äldre/ funktionsnedsatta

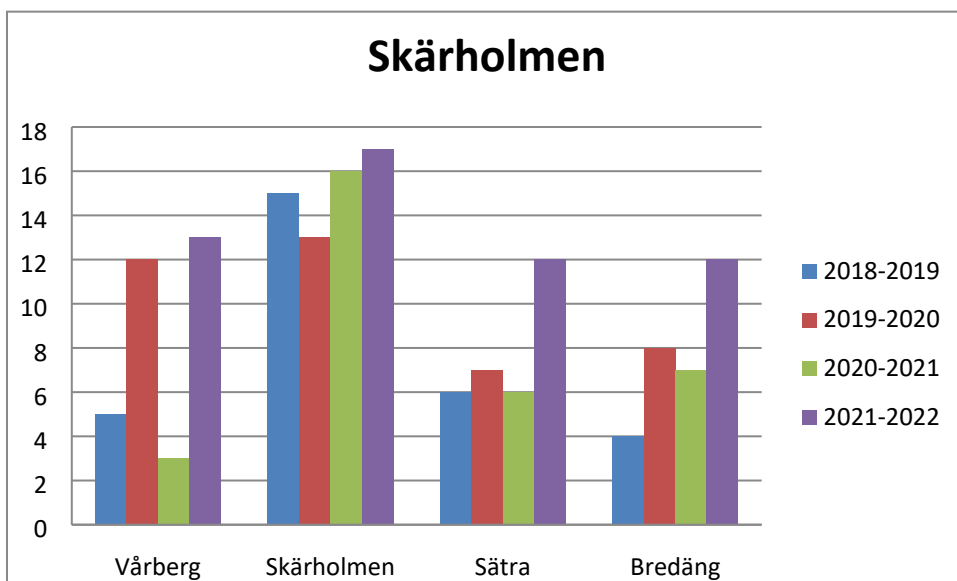
Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 22 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

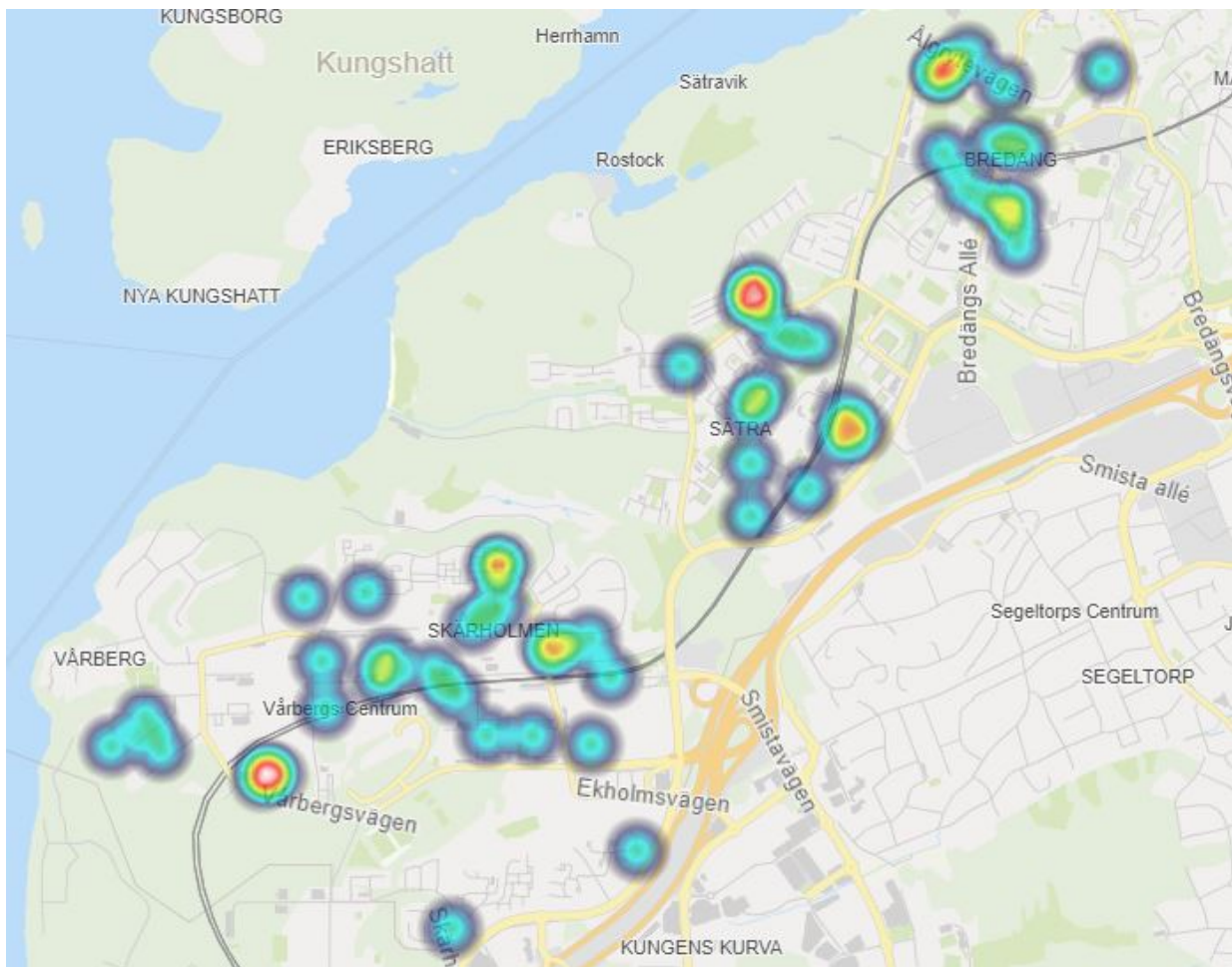
Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

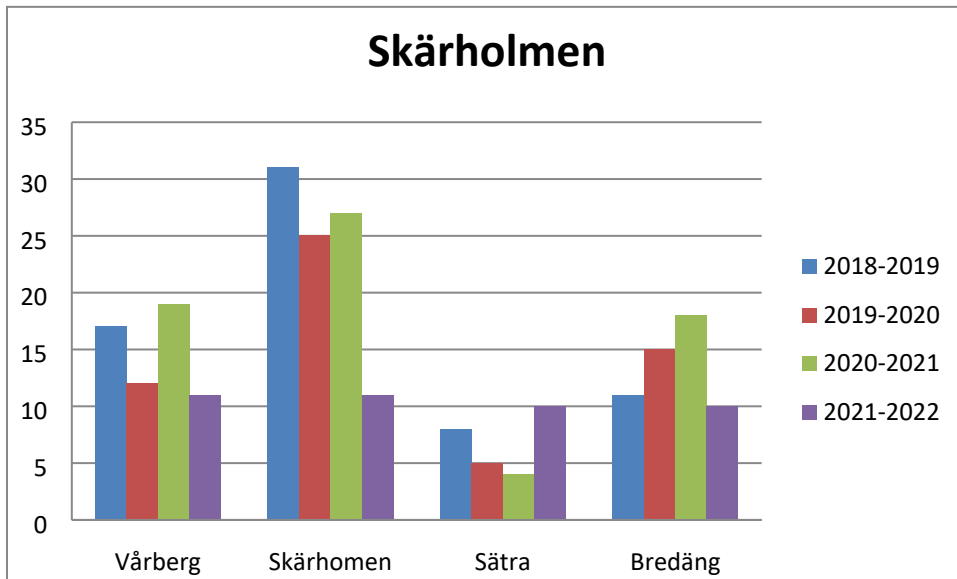
Bedrägeribrott mot äldre/funktionsnedsatta är en brottskategori som generellt har ökat de senaste åren. Antalet anmälda brott är trots det låga i jämförelse med övriga brott som nämns i dokumentet. Målsägandena är däremot i en mer utsatt position vilket gör att det ändå ses som ett stort problem.

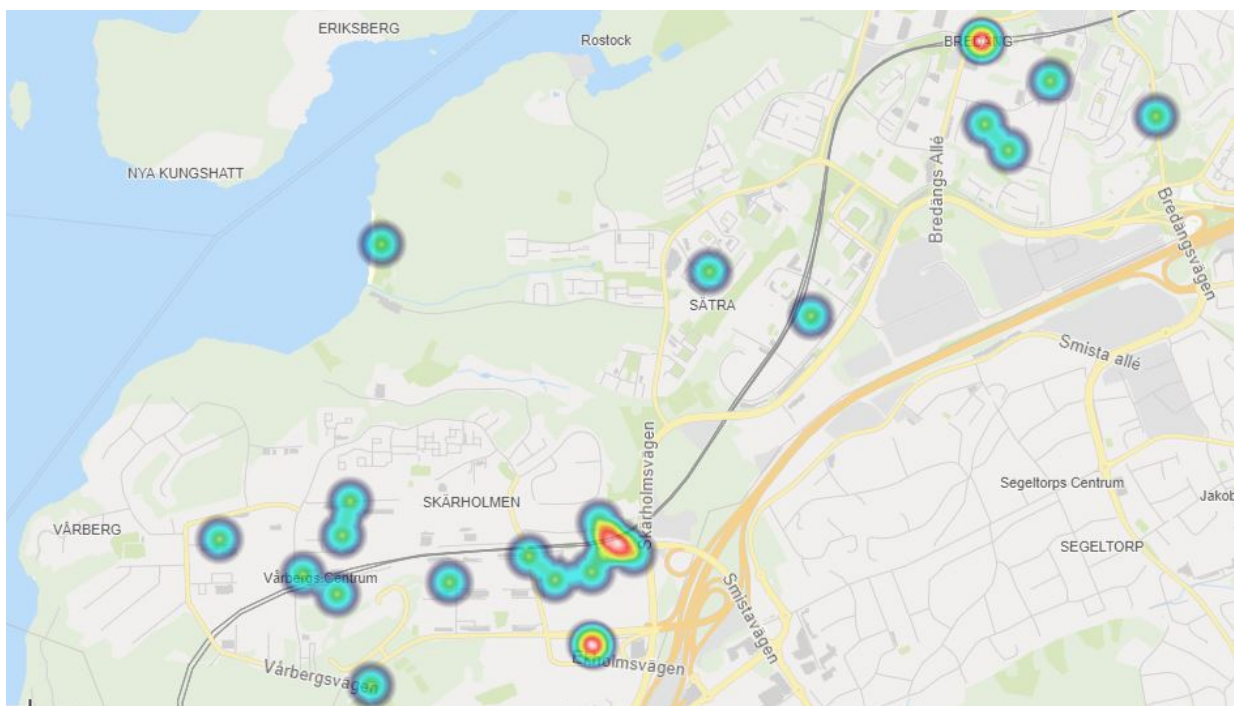

Heatmap över bedrägeribrott mot äldre/funktionsnedsatta, 2022.

Personrån

Personrån sker oftast under kvälls- och nattetid. Kollektivtrafiken har en tendens att bli en så kallad ”hot spot” för dessa brott, det betyder att målsäganden i flera fall blivit identifierad av en gärningsman i anslutning till kollektivtrafiken, rånet kan däremot sedan ske på en avlägsen plats en bit där ifrån. Vi ser en minskning i tre av våra områden, i Skärholmen en halvering, dock en ökning i Sättra.

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 25 av 45

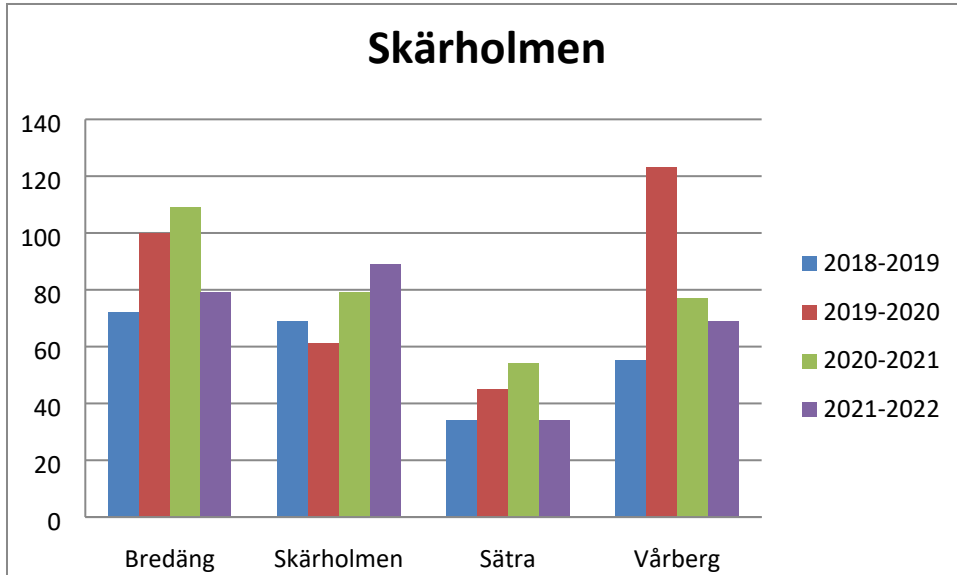
Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

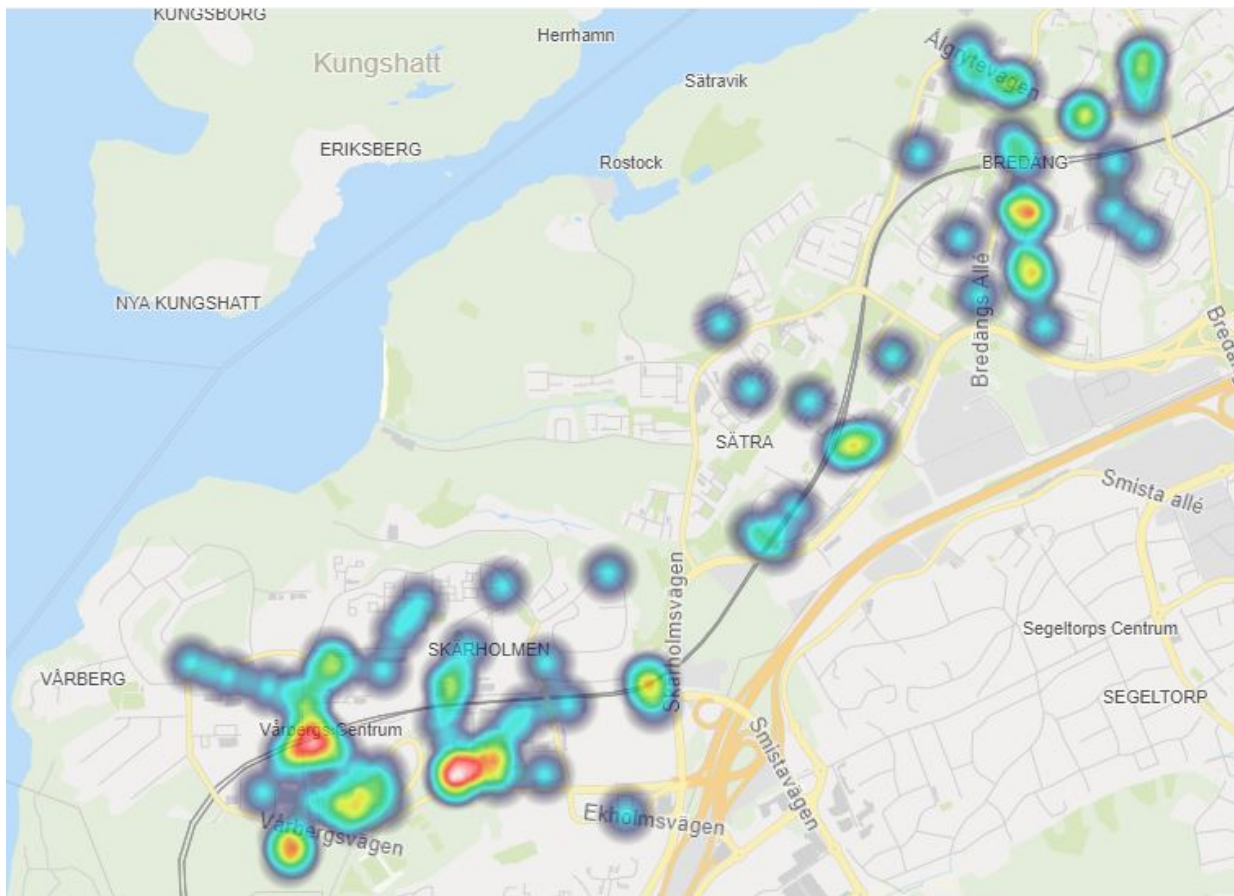
Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

Heatmap över personrån, 2022

Brott i nära relation

Brott i nära relation är ett brott som har ett stort mörkertal, då anmälningsbenägenheten är låg. Andelen anmälda brott har ökat de senaste åren, vilket generellt sett antyder att anmälningsbenägenheten har ökat och inte brottet i sig. På grund av förändringar inom polisens brottskodsgrupper (dvs vilka brottskoder som ingår i en brottskodsgrupp) är siffrorna för 2020-2021 endast jämförbara med 2021-2022 och inte övriga tidsperioder.

Heatmap över brott i nära relation 2022.

Beskrivning av tryggheten

Polisens trygghetsmätning

Resultaten från polisens trygghetsmätning 2021 visar att invånarna i Skärholmens stadsdelsnämndsområde i större utsträckning känner oro för att utsättas för brott eller för att vistas i offentliga miljöer i sitt område än vad den genomsnittlige invånaren i polisregion Stockholm gör. Den generella otryggheten har sammantaget minskat marginellt i stadsdelsnämndsområdet jämfört med 2020.

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 27 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

Otrygghet kopplad till narkotikahandel som sker öppet på gata eller torg är betydligt högre i Skärholmens stadsdelsnämndsområde än i genomsnittet för regionen. Vi kan se en positiv förändring i Vårberg där färre upplever otrygghet i samband med öppen narkotikaförsäljning, men det finns en variation mellan stadsdelarna. Till exempel har otryggheten kopplad till narkotikaförsäljning ökat i Bredäng.

Olika former av ordningsstörningar som till exempel nedskräpning, klotter, berusade eller narkotikapåverkade personer, stökiga grannar och ungdomar som stör ordningen upplevs sammantaget som ett större problem i Skärholmens stadsdelsnämndsområde än genomsnittet för regionen. Gällande problem med klotter har det dock skett en markant förbättring i hela området, vilket följer samma mönster som för regionen i sin helhet. Även problem med narkotikamissbrukare på offentliga platser samt folk som bråkar och slåss utomhus har minskat, särskilt i Vårberg.

När det handlar om invånare som uppger att de känner oro för att bli överfallen i området där de bor ser vi en positiv förbättring i hela stadsdelsområdet, men mest påtagligt i Vårberg där andelen har minskat med 20 procentenheter mellan 2020 och 2021 (från 56 till 36 procent).

46 procent av de tillfrågade i Skärholmens stadsdelsområde uppger att kriminella gäng är ett stort problem i området där de bor, störst är andelen i Bredäng (50 procent) och minst i Skärholmen (38 procent). Dessa frågor ställdes inte i mätningen 2020 och går därför inte att jämföra med föregående år.

Motsvarande siffra i polisregion Stockholm är 22 procent.

Stockholms stads medborgarundersökning Sammanfattning av resultaten 2022.

Trygghet

Andel invånare i Skärholmen som på det hela taget tycker att sin stadsdel är trygg att bo i är 49 procent, jämfört med 75 procent för staden totalt. Detta är en utveckling från 53 procent år 2021 i stadsdelsområdet.

Andel invånare i Skärholmen som känner sig trygga när de går ensam hem på kvällen i sin stadsdel där de bor är 43 procent jämfört med 58 procent för staden totalt. Detta är en utveckling från 36 procent år 2021 i stadsdelsområdet.

Andel invånare i Skärholmen som är nöjd med utomhusbelysningen i sin stadsdel är 58 procent jämfört med 68 procent för staden totalt. Detta är en utveckling från 59 procent år 2021 i stadsdelsområdet.

Kultur

Andel invånare i Skärholmen som instämmer i att det på det hela taget är kulturlivet bra i min stadsdel är 49 procent, jämfört med 54 procent för staden totalt. Detta är en utveckling från 51 procent år 2021 i stadsdelsområdet.

Trafikmiljö

Andel invånare i Skärholmen som upplever att trafikmiljön är säker för gående i sin stadsdel är 66 procent, jämfört med 68 procent för staden totalt. Detta är en utveckling från 72 procent år 2021 i stadsdelsområdet.

Andel invånare i Skärholmen som upplever att trafikmiljön är säker för cyklister i sin stadsdel är 62 procent, jämfört med 61 procent för staden totalt. Detta är en utveckling från 62 procent år 2021 i stadsdelsområdet.

Renhållning

Andel invånare i Skärholmen som är nöjda med renhållningen av gator, gångbanor och torg i sin stadsdel är 56 procent, jämfört med 62 procent för staden totalt. Detta är en utveckling från 55 procent år 2021 i stadsdelsområdet.

Andel invånare som är nöjda med skötseln och städningen av parker och grönområden i sin stadsdel är 61 procent, jämfört med 65 procent för staden totalt. Detta är en utveckling från 62 procent år 2021 i stadsdelsområdet.

Stockholmsenkäten

Stockholmsenkäten besvaras av elever i grundskolans årskurs 9 samt i gymnasiets år 2. Frågorna besvaras anonymt under lektionstid med vuxen närvarande. Undersökningen genomförs, förutom i Stockholm, i 24 av länets 26 kommuner.

Antalet elever i årskurs 9 i Skärholmen vid tidpunkten för enkäten var 298, varav 154 pojkar och 144 flickor. Antalet elever i gymnasiet årskurs 2 var 217, varav 114 pojkar och 103 flickor.

Tobaksbruk

Tobaksbruket bland elever i gymnasiet är högre än för elever i årskurs 9; 30 procent av pojkarna och 36 procent av flickorna i gymnasiet anger att de röker eller snusar dagligen eller ibland. Motsvarande siffror för pojkar och flickor i årskurs 9 är 11 procent respektive 20 procent. Flickor brukar nikotin mer än pojkarna oavsett om de går i grundskola eller gymnasium. De flickor som anger att de snusar dagligen eller ibland använder sig av vitt snus medan en högre andel pojkar använder sig av det traditionella bruna snuset.

Alkohol och narkotika

Flickor i gymnasiet årskurs 2 dricker mer alkohol än övriga svarande. 80 procent av pojkarna och 72 procent av flickorna i årskurs 9 anger att de inte dricker alkohol. Motsvarande siffror för pojkar och flickor i gymnasiet är 64 procent respektive 54 procent.

10 procent av pojkarna och 10 procent av flickorna i årskurs 9 har någon gång provat narkotika. 20 procent av både pojkar och flickor i grundskolan anger att de har haft möjlighet att prova någon form av narkotika. Motsvarande siffror för pojkar och flickor i gymnasiet är 22 procent respektive 18 procent. 40 procent av flickorna uppger att de har haft möjlighet att prova, andel pojkar som haft möjlighet är något lägre, 34 procent.

Utsatthet för brott och kriminalitet

90 procent av pojkarna och 80 procent av flickorna i årskurs 9 anger att de inte blivit utsatta för hot och våld. 7 procent av pojkarna och 16 procent av flickorna anger att de någon gång har blivit allvarligt hotade, 6 procent av pojkarna och 3 procent av flickorna har blivit rånade.

Utsatthet för brott är lägre för eleverna i gymnasiet årskurs 2 där 94 procent av pojkarna och 92 procent av flickorna anger att de inte blivit utsatta för hot och våld. 5 procent av både pojkar och flickor anger att de någon gång blivit allvarligt hotade. 1 procent av pojkarna och 4 procent av flickorna anger att de blivit rånade.

Fler pojkar än flickor i grundskolan snattar än pojkar och flickor på gymnasiet, 20 procent av pojkarna och 18 procent av flickorna i årskurs 9 har någon gång snattat, motsvarande siffror för pojkar och flickor i gymnasiet är 12 procent.

Trygghet och skoltrivsel

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 30 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

70 procent av pojkarna och 49 procent av flickorna i årskurs 9 anger att de känner sig ganska eller mycket trygga sent om kvällarna när de går ut ensamma i sitt bostadsområde. Motsvarande siffror för pojkar och flickor i gymnasiet årskurs 2 är 71 procent respektive 47 procent. 23 procent av pojkarna och 44 procent av flickorna i grundskolan anger att de känner sig mycket otrygga sent om kvällarna när de rör sig ute ensamma i området. Motsvarande siffror för pojkar och flickor i gymnasiet är 24 procent respektive 49 procent.

Cirka hälften av eleverna i både grundskola och gymnasium, pojkar årskurs 9 något lägre, anger ordningsproblem, exempelvis vandalism, drogförsäljning och berusade personer på vardagar, i sitt bostadsområde. Det är de högsta siffrorna i Stockholms stad. 92 procent av pojkarna och 79 procent av flickorna i årskurs 9 anger att de trivs i skolan. Motsvarande siffror för pojkar och flickor i gymnasiet årskurs 2 är 81 procent respektive 89 procent.

NKI (Nöjd kundindex) i Skärholmens stadsdelsförvaltning

Skärholmens fastighetsägarförening har sammanställt resultat för sina medlemmar och gjort en övergripande index för samtliga stadsdelar inom Skärholmens stadsdelsnämndområde.

Följande frågor ställs i enkäten kopplat till trygghet:

- Belysning på gård och nära huset
- Förrådens säkerhet mot inbrott
- Kontakt med grannar
- Personlig trygghet i källare/vind
- Personlig trygghet i trapphuset
- Störs inte av grannars sätt att leva
- Säkerhet mot inbrott i lägenheten

Det sammantagna resultatet från samtliga frågor skapar sedan ett trygghetsindex. Resultatet för 2022 är 81,5 procent. Det betyder att 81,5 procent upplever att det är bra eller mycket bra kopplat till dessa frågor. Fler upplever att det är tryggare i år jämfört med förra året, så det går åt rätt håll.

Trygga trappan

Under de senaste åren har polisen i Skärholmen fått upp allt fler polisiära kameror i de olika centrumanläggningarna (Bredäng, Vårberg, Sättra och Skärholmen). Detta har gett positiva effekter på nämnda platser och narkotikamarknaderna har således förflyttats från att försäljningen tidigare bedrivits helt i centrumen till att kontakter knyts i centrum, men att själva överlåtelseerna sker på intilliggande gator och trapphus. Fastighetsbolagen inkommer därför med allt fler klagomål och avvikelser från de boende i centrumnära fastigheter. Polisen i Skärholmens samlade bedömning är att kameror och aktivt polisarbete i centrumen lett till att narkotika- och ungdomsproblematik har flyttat ut till intilliggande trapphus under de senaste två åren.

Under 2022 startades därför projektet Trygga trappan på fem olika adresser med aktuell problembild. Arbetet initierades av en nollmättningsperiod där avvikelser dokumenterades i plattformen Embrace. Det konstaterades att de valda adresserna hade stora utmaningar med narkotika och ungdomar som uppehöll sig olovligt på adresserna. Platserna hade också en låg grad av social kontroll från de boende samt en generell frånvaro av kapabla väktare. Trygga trappan är en samverkansform där polis och fastighetsägare skrivit på ett samverkansavtal där noggrann förvaltning och tätare polisiär närvaro på sikt ska öka tryggheten för de boende.

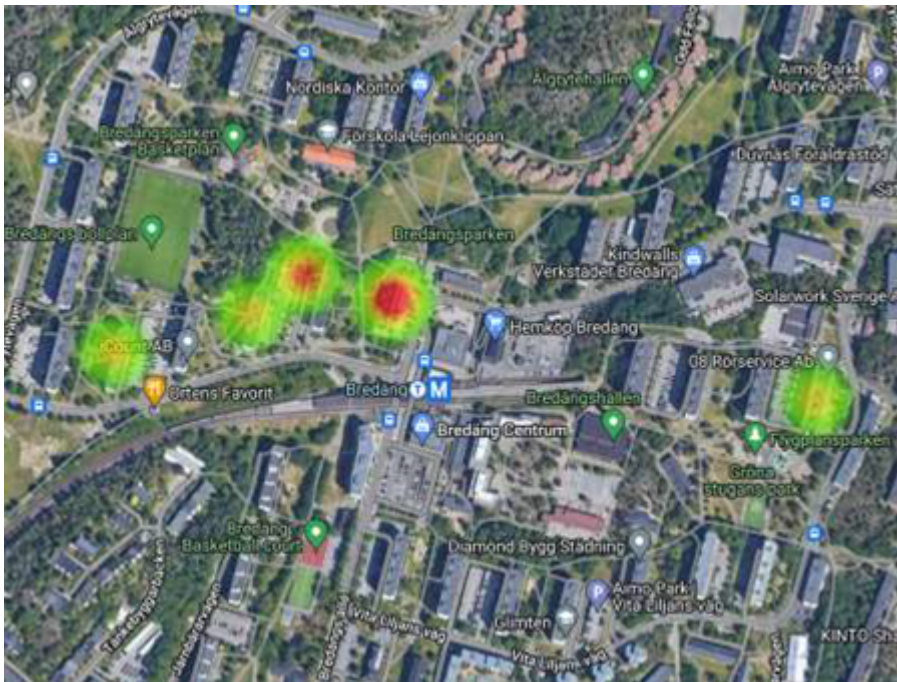
Efter att projektet fortlöpt under större delen av 2022, kunde effekten genom projektet mätas i minskat antal avvikelser, minskat behov av extrastädning samt ökad nöjd kundindex (NKI). Effekten kunde även visualiseras i mätverktyget Embrace med heat maps där minskningen framgår i bildexempel nedan:

Bredäng, före Trygga Trappan:

Bredäng, efter Trygga Trappan:

Diarienummer: SKHLM 2022/1012
Sid 33 av 45
Lokalpolisområde Skärholmen
Skärholmens stadsdelsförvaltning:
Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

Projektet kommer att fortlöpa även under 2023.

Prioriterade samverkansområden

Samverkan sker idag mellan staden och polisen i en mängd olika frågor lokalt och centralt, alltifrån långsiktiga strukturer kring lokalt trygghetsarbete och krisberedskap till mer för stunden påkallade uppdrag som särskilda evenemang.

Utifrån den lokala lägesbilden identifieras lokala prioriterade samverkansområden. Därutöver lyfter den övergripande överenskommelsen tio stadsövergripande prioriterade utmaningar där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som central nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. I prioriteringen ska tas hänsyn till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk. Prioriteringen beskrivs under rubriken Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.

Lokalt prioriterade samverkansområden

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 34 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

Lokalt prioriterat område 1

Unga i risk för kriminalitet

- Lägesbilden gällande arbetet med unga i risk för kriminalitet finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.
- Arbeta sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan
- Lägesbilden gällande arbetet med unga i risk för kriminalitet finns men detta arbete prioriteras ej i nuläget. Anledning beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan.

Beskrivning av området:

Barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet är en prioriterad grupp för riktade insatser. Skolan har en betydande roll som skyddsfaktor, men är i behov av en nära samverkan med socialtjänst och polis för att lyckas med uppdraget för de unga som är i riskzon att hamna i destruktivt beteende. I de lokala samverkansöverenskommelserna är det därför av särskild vikt att skolan tas med som en aktör med möjlighet att föreslå och delta i åtgärder som behövs för att förhindra att unga hamnar i kriminalitet. Även tidiga och främjande insatser är av största vikt för att förebygga framtida risker för barn och unga, generella och förebyggande insatser som är tillgängliga för alla och som bedrivs kontinuerligt och långsiktigt.

Kommentar: Stadsdelarna Bredäng och Vårberg är definierade som utsatta områden, men i samtliga stadsdelar finns problem med nätverkskriminella ungdomar och vuxna som bor i området. Det förekommer drogförsäljning med ungdomar och unga vuxna som samlas kring centrummiljöerna och andra platser, till exempel kring parklekar och förskolornas gårdar. Även barn och yngre ungdomar vistas i dessa miljöer och riskerar att dras in i kriminalitet. Det är viktigt att fortsätta utveckla och stärka de tidiga förebyggande insatserna samt arbeta med att minska nyrekryteringen till kriminella aktiviteter och nätverk.

Lokalt prioriterat område 2

Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden

- Lägesbild gällande arbetet mot avgränsade platser och utsatta områden finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.
- Arbeta sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan
- Lägesbilden gällande arbetet mot avgränsade platser finns men detta arbete prioriteras ej i nuläget. Anledning beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan.

Beskrivning av området:

Samverkan utgår ifrån en analys där avgränsade platser eller områden med hög brottslighet och/eller otrygghet som kräver gemensamma åtgärder identifieras på lokal nivå. Vissa områden uppvisar en problematik som i hög grad kräver gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att komma till rätta med existerande problem. Ambitionen är att polisen och staden i samverkan med bland annat civilsamhället och näringsliv ska nå målet att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. För att nå detta krävs gemensam kraftsamling och en prioritering avseende insatser.

Kommentar:

Bredäng och Vårberg är definierade som utsatta områden. Enligt polisens nationella operativa avdelning är definitionen av ett utsatt område ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Inverkan är snarare knuten till den sociala kontexten i området än de kriminellas utstuderade vilja att ta makten och kontrollera lokalsamhället. Påverkan kan utgöras av direkta påtryckningar, exempelvis genom hot och utpressning, eller indirekta, som

- Offentliga våldshandlingar som riskerar att skada tredje man
- Narkotikahandel som bedrivs öppet
- Ett utåtagerande missnöje mot samhället

Effekten blir att de boende i området upplever otrygghet, vilket i sin tur leder till en minskad benägenhet att anmäla brott och att medverka i rättsprocessen. Ett utsatt område är geografiskt avgränsat och karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Läget anses allvarligt.

Bredäng är definierat som ett utsatt område. Det sker narkotikahandel öppet på gata och torg. Det förekommer störande ungdomsgäng, häng i fastigheters trapphus, påverkan på näringsidkare samt lokalt baserat kriminellt nätverk.

Vårberg är definierat som ett utsatt område. Det sker narkotikahandel öppet på gata och torg. Det förekommer ungdomsgäng, häng i fastigheters trapphus, påverkan på näringsidkare, våld i offentlig miljö samt närvaro av kriminellt nätverk.

Sätra är inte definierat som ett utsatt eller särskilt utsatt område. Det sker narkotikahandel öppet på gata och torg. Det förekommer häng i fastigheters trapphus, otillåten påverkan på näringsidkare, butiksstölder samt våld i offentlig miljö.

Skärholmen är inte definierat som ett utsatt eller särskilt utsatt område. Det sker narkotikahandel öppet på gata och torg. Det förekommer ungdomsgång, häng i fastigheters trapphus, påverkan på näringsidkare, butiksstölder samt våld i offentlig miljö.

Stadsövergripande prioriterade samverkansområden

Avhopparverksamhet för kriminella

- Lägesbilden gällande arbetet med avhopparverksamhet för kriminella finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan
- Lägesbilden gällande arbetet med avhopparverksamhet för kriminella finns men detta arbete prioriteras ej i nuläget. Anledning beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan.

Beskrivning av området:

Arbetet med att hjälpa avhoppare som vill lämna organiserad brottslighet eller ett kriminellt nätverk pågår både inom Polisregion Stockholm och inom Stockholms stad utifrån olika ansvarsområden och arbetssätt. Samverkan sker idag mellan de båda verksamheterna men behöver utvecklas gemensamt kring målgrupp och arbetssätt.

Kommentar:

Lokalpolisområde Skärholmen har en avhopparsamordnare som ansvarar för det polisiära området inom ramen för verksamheten. Individer aktuella för avhopparverksamheten uppmärksammas av polispersonal i yttre tjänst samt av utredare i samband med polisutredningar. Stadsdelsförvaltningen arbetar med sociala insatsgrupper (SIG) tillsammans med polisen. Denna verksamhet utvecklas kontinuerligt för att förbättra samverkan och förtydliga gränsdragningen mellan avhopparverksamhet och SIG.

TREFAS är en modell för stärkt samverkan mellan polis, socialtjänst och kriminalvård. Syftet är att förhindra dödsskjutningar genom ett operativt arbete som utgår från en gemensam lägesbild avseende kända riskindivider. Arbetssättet införs och implementeras i Skärholmens lokalpolisområde och stadsdelsförvaltning 2023.

Arbetet mot våldsbejakande extremism

- Lägesbild gällande arbetet mot våldsbejakande extremism finns och det pågår aktiviteter inom området. Se särskild handlingsplan för stadens arbete mot

Darienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 37 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

våldsbejakande extremism. I handlingsplanen finns en specifik lägesbild avseende våldsbejakande extremism och därtill beskrivs lämpliga åtgärder.

Mot bakgrund av lokal lägesbild finns behov av särskilda samverkansinsatser inom området. Se Åtgärdsplan.

Beskrivning av området: Stockholms stad och Polisregion Stockholm samverkar mot våldsbejakande extremism och för att stärka stadens fysiska skydd mot terrorangrepp. Arbetet specificeras genom gemensamma åtaganden i de lokala samverkansöverenskommelserna och för stadens räkning även i lokala handlingsplaner. Lokala gemensamma lägesbilder tas fram där respektive verksamhet bidrar med sin kunskap om våldsbejakande extremism utifrån sin verksamhet. Samverkan och arbetssätt ska utvecklas med gemensamma processer där kunskaps- och informationsdelning mellan organisationerna utifrån gällande lagstiftning är en viktig punkt.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Lägesbilden gällande arbetet med särskilt utsatta och sårbara brottsoffer finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Lägesbilden gällande arbetet med särskilt utsatta och sårbara brottsoffer finns men detta arbete prioriteras ej i nuläget. Anledning beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan.

Beskrivning av området: Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper vilket kopplas till individens livssituation, livsstil och yrke. Det finns brottsoffergrupper som har begränsade resurser att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det innebär inte alltid att de utsätts oftare för brott, men att om de utsätts har de svårare att få hjälp och stöd. Samverkan mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm ska särskilt beakta de äldres utsatthet av bedrägerier, personer som är utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld, och brott mot individer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionshinder, kön, religion eller sexuell läggning. Arbetet med unga brottsoffer ska ske i samverkan med socialförvaltningen.

Kommentar:

Relationsvåldscentrum (RVC) ger stöd till personer som är utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck. Skärholmen ingår i Islandsprojektet Stockholm med syfte att utveckla samverkan mellan polis och socialtjänst vid- och efter

akuta våldshändelser i familjer med barn. Målet är att tillvarata våldsutsatta barn och vuxnas rätt till skydd och stöd samt att möjliggöra att våldsutövare remitteras till behandlande enhet i så nära anslutning till akuta våldshändelser som möjligt.

Bedrägeribrott mot äldre har ökat markant från år 2021 till 2022. Samverkan pågår med bedrägerisektionen och kommunpolis där äldreomsorgen inom stadsdelsförvaltningens avdelning för stöd och service i egen regi är involverade. Det genomförs informationsinsatser till äldre och utsatta samt deras anhöriga. Därtill planeras utbildningsinsatser för personal som möter de utsatta målgrupperna inom äldreomsorg och socialpsykiatri.

Otillåten påverkan

- Lägesbilden gällande arbetet med otillåten påverkan finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.
- Arbeta sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan
- Lägesbilden gällande arbetet mot otillåten påverkan finns men detta arbete prioriteras ej i nuläget. Anledning beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan.

Beskrivning av området: Polisregion Stockholm och Stockholms stad arbetar i samverkan mot otillåten påverkan och övergrepp i rättssak. Begreppen syftar på situationer där någon med olagliga eller lagliga medel utövar påtryckningar för att otillbörligen påverka tjänstemän eller politiker i deras beslutsfattande och yrkesutövning, samt otillbörligen påverkar brottsoffer och vittnen. Brottsförebyggande, demokratigrundande, arbetsrättsliga och arbetsmiljömässiga insatser ska genomföras på såväl central som lokal nivå.

Kommentar:

Begreppet otillåten påverkan kan innebära en rad olika handlingar som syftar till att påverka förvaltningens medarbetare i tjänsteutövning. Det handlar om påtryckningar såsom trakasserier, hot, fysiskt våld mot person eller korrupcion. Inga former av hot eller våld kan accepteras i någon verksamhet, och det ska så långt det är möjligt förebyggas. Alla medarbetare ska ha den utbildning som krävs och känna till i vilka sammanhang det finns risk för hot och våld. Om något trots det inträffar ska alla veta vad som ska göras.

Inom polisen finns enheten BOPS (Brottsoffer- och person säkerhetsgruppen) som genomför hot/riskbedömningar för att se om det behövs vidtas skyddsåtgärder eller stöd för en part som varit föremål för ett brott. Handläggare inom BOPS har med adekvat

Darienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 39 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

utbildning som ansvar att handlägga ärenden inom brottsoffer- och personsäkerhetsverksamheten.

Skolan som brottsplats

- Lägesbilden gällande arbetet med skolan som brottsplats finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan
- Lägesbilden gällande arbetet mot skolan som brottsplats finns men detta arbete prioriteras ej i nuläget. Anledning beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan.

Beskrivning av området: Polisregion Stockholm och Stockholms stad ska i samverkan arbeta mot förekomsten av brottslighet i särskilt brottsutsatta skolor. Skolan är den plats där en betydande del av ungdomsbrottsligheten utspelar sig, och där brottsutövare och brottsoffer träffas dagligen. Därför ska polisen och staden centralt och lokalt arbeta för att förebygga, utreda och beivra brott i skolmiljö. Respektive part deltar utifrån egna förutsättningar.

Kommentar:

Skolan som brottsplats ingår i det lokalt prioriterade samverkansområdet unga i risk för kriminalitet. Inom ramen för samverkansområdet finns rutiner för att förebygga och beivra brott i samverkan mellan förskola, skola, fritid, polis och socialtjänst.

Otillåtna bosättningar

- Lägesbilden gällande arbetet mot otillåtna bosättningar finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan
- Lägesbilden gällande arbetet mot otillåtna bosättningar finns men detta arbete prioriteras ej i nuläget. Anledning beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan.

Beskrivning av området: Stockholm och Stockholms stad ska i samverkan arbeta systematiskt för att förebygga förekomsten av otillåtna bosättningar där så är relevant kopplat till lokal lägesbild.

Kommentar: Det finns framtagna rutiner för samverkan inom området mellan stadsdelsförvaltning och lokalpolisområde.

Ordningsvakter

Polisregion Stockholm och Stockholms stad fortsätter och utvecklar samordningen med ordningsvakter, med särskilt fokus på platser med ökat behov av trygghet i den offentliga miljön. Det samordnande arbetet med ordningsvakter sker från stadsövergripande nivå på säkerhetsenheten. På den lokala nivån utvecklas operativ samverkan mellan stadens verksamheter, polisen och ordningsvakterna för att skapa så bra förutsättningar för alla parter som möjligt att arbeta för ett tryggare och säkrare Stockholm.

Kamerabevakning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm fortsätter samarbetet med bevakningskameror på särskilt utvalda platser i staden. Det samordnande arbetet för Stockholms stad sker på säkerhetsenheten.

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Lägesbilden berör Skärholmens stadsdelsnämndsområde: Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. Polisens nationella operativa avdelning (NOA) bedömde hösten 2022 fortsatt Vårberg och Bredäng som utsatta områden.

Sammantaget gör lokalpolisområde Skärholmen samt Skärholmens stadsdelsförvaltning bedömningen att två prioriterade områden behöver lyftas lokalt i samverkan:

- Unga i risk för kriminalitet
- Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden

Polisen och förvaltningen kommer att lägga fortsatt fokus på arbetet med narkotika, men det arbetet är inte en egen prioritering utan kommer att vävas in i de två lokalt prioriterade områdena.

I polisens trygghetsmätning 2021 upplevs narkotikahandel som sker öppet på gata och torg fortfarande som ett stort problem, även om det minskat i Vårberg. Ungdomar som stör ordningen upplevs också som ett problem och är relativt oförändrat sedan föregående år. Däremot har klotter och skadegörelse avsevärt minskat. Otrygghet kopplat till kriminella gäng är generellt hög i hela stadsdelsnämndsområdet jämfört med Stockholmsregionen i stort.

Kriminella nätverk verkar i olika områden i stadsdelen och narkotikaförsäljning sker öppet i anslutning till centrumområdena i alla fyra stadsdelar. Våldsbrott och

tystnadskultur bedöms ha koppling till det. Försäljning av droger och häng av unga och unga vuxna sker även i källare och trapphus i fastigheter nära centrumområdena.

Det har varit en minskning av antalet brott gällande narkotika under 2019-2020 och minskningen har fortsatt 2021. En bidragande effekt kan vara att en större polisinsats under 2019 ledde till att flera tongivande personer inom narkotika blev frihetsberövade under 2019-2020. Därtill har den fysiska centrummiljön rustats upp och förbättrats och det har satts upp kameror på strategiska platser. 2021-2022 har antalet narkotikabrott åter ökat i samtliga stadsdelsområden.

I Stockholms stads medborgarundersökning 2022 är det fler invånare än föregående år som känner sig trygga i stadsdelen när hen går ensam hem på kvällen. Däremot är det färre än föregående år som på det hela taget tycker att stadsdelen är trygg att bo i.

De avgränsade platser som valts ut som prioriterade sticker ut vad gäller brottslighet, ordningsstörningar och upplevd otrygghet. Mycket av problematiken på dessa platser och i övriga delar av stadsdelsnämndsområdet genereras av ungdomar eller unga vuxna. I kommentaren för respektive prioriterat samverkansområde framgår vidare de behov som motiverar prioriteringarna.

I flera områden finns tydliga tecken på att det pågår rekrytering av barn och unga till kriminalitet. För att motverka att unga dras in i och på andra sätt påverkas av kriminalitet krävs förebyggande insatser parallellt på olika nivåer, såväl tidiga och generella insatser som riktade insatser, för att stoppa utvecklingen. Samverkan mellan socialtjänst, polis och skola har hög prioritet.

Polisen och stadsdelsförvaltningen kommer fortsatt att arbeta för att förbättra situationen även inom problemområden som inte är prioriterade, dock inte inom ramen för denna samverkansöverenskommelse.

Problembilden avseende brott, ordning och trygghet är komplex. Prioriterade områden har i första hand valts utifrån det som avvikit i de källor som har använts för lägesbilden.

Revidering år 2022 har utgått från de källor som redovisas i lägesbilden samt tidigare lägesbild. En bedömning har sedan gjorts utifrån vad parterna har möjlighet att på ett bra sätt samverka kring.

Begreppsdefinitioner

Utsatta områden¹

Definierat såsom följer av NOA:s underrättelseenhet i deras senaste lägesbild gällande utsatt områden som gjordes 2020:

”Ett utsatt område är ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Inverkan är snarare knuten till den sociala kontexten i området än de kriminellas utstuderade vilja att ta makten och kontrollera lokalsamhället. Påverkan kan utgöras av direkta påtryckningar, exempelvis genom hot och utpressning, eller indirekta, som: offentliga våldshandlingar som riskerar att skada tredje man, narkotikahandel som bedrivs öppet och ett utåtagerande missnöje mot samhället.

Effekten blir att de boende i området upplever otrygghet, vilket i sin tur leder till en minskad benägenhet att anmäla brott och att medverka i rättsprocessen. Läget anses allvarligt”.

Särskilt utsatta brottsoffer²

Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper vilket kopplas till individens livssituation, livsstil och yrke. Det finns brottsoffergrupper som har begränsade resurser att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det innebär inte alltid att de utsätts oftare för brott, men att om de utsätts har de svårare att få hjälp och stöd. Samverkan mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm ska särskilt beakta de äldres utsatthet av bedrägerier, personer som är utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld, och brott mot individer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionshinder, kön, religion eller sexuell läggning.

Våldsbejakande extremism³

Individer, grupper och organisationer som förespråkar, främjar eller utöver våld i syfte att ändra den demokratiska samhällsordningen.

Trygghet⁴

”Säkerhet är individens eller någon närståendes faktiska risk att utsättas för brott och ordningsstörningar. Trygghet är individens upplevelse av sin egen eller närståendes säkerhet”. Trygghet är en subjektiv känsla kopplat till hur denna faktiska risk upplevs.

---

¹ ”Kriminell påverkan i lokalsamhället – En lägesbild för utvecklingen i utsatta områden” s 4, (2019), Polisen

² A299.222/2019 .Beslutsprotokoll RPC

³ Säkerhetspolisens definition.

⁴ Trygghetskommissionens begrepp.

Diarienummer: SKHLM 2022/1012

Sid 43 av 45

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret

Barn och ungdomar

Individer i åldersspannet 0-17 år.

Unga vuxna

Individer i åldersspannet 18-29 år.

Linjearbete

Den dagliga verksamheten inom Polisen och inom Stockholms stads ordinarie verksamheter.

Öppen drogsцен⁵

Det är allmänt känt av allmänheten att synlig hantering och handel av narkotika sker på platsen, ofta dagligen genom olika kategorier av köpare och säljare

Platsen genererar olägenheter och obehag för allmänheten, samt misstänks attrahera nya brukare, antisociala grupper och individer exempelvis hemlösa eller flyktinggrupper

Platsen har en förhöjd brottsstatistik och unga avråds vistas på platsen mot bakgrund av ökade risker för våld, hot, övergrepp, narkotika, alkohol, rekrytering till kriminella nätverk mm

---

⁵ Metodhandbok, öppna drogsценer 2017
Diarienummer: SKHLM 2022/1012
Sid 44 av 45
Lokalpolisområde Skärholmen
Skärholmens stadsdelsförvaltning:
Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret